

D ů v o d y:

Výtka nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) neobstojí. Po té stránce jest dovolatelku odkázati na případné důvody napadeného rozsudku, které hoví úplně zákonu i stavu věci. Vzhledem na výtky dovolání jest podotknouti ještě toto: K námitce, že žalující strana byla oprávněna nejvýš zažalovati částky svého důchodu, které byly splatny až do dne podání žaloby, nelze přihlížeti, poněvadž jest novotou po zákonu nepřipustnou (§ 504 druhý odstavec c. ř. s.). Hlavní námitka žalované strany vrcholí v tom, že neměla býti osobně žalována, nýbrž že měla býti žalována pozůstalost. Náзор ten jest úplně mylný. Žalobkyně domáhá se žalobou nároku z odkazu. Nárok tento zakládá se na poslední vůli (§ 647 obč. zák.) a vzniká ipso jure ihned po smrti zůstavitele (§ 684 obč. zák.), pokud není podmíněný (§ 699 obč. zák.) a to zpravidla proti dědici (§ 649 obč. zák. a Krasnopolski, Erbrecht, str. 139). Poměr dědice k odkazovníkovi jest dle toho poměrem osobního dlužníka k věřiteli (§ 649 a 688 obč. zák.). Právem proto domáhá se žalobkyně svého nároku na žalované straně, když tato jest, jak není sporno, dědičkou a jí také uložil zůstavitel podle poslední vůle odkaz plniti.

Čís. 6460.

Není závady, by v Praze nebyla protestována směnka v poledních hodinách, třebas obchodní místnosti byly v tu dobu obvykle zavřeny.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1926, Rv I 1551/26.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítla žalovaná mimo jiné, že směnky nebyly u příjemky (pražské firmy) řádně protestovány. Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Nejsou odůvodněny námitky žalovaných ve příčině udánlivé neplatnosti protestů. Jak bylo soudem první stolice bezvadně zjištěno a doloženo, pokusil se notář žalobní směnky dne 22. října 1925 po ¼ 1 hod. odpoledne v obchodních místnostech akceptantky jí k placení presentovati, avšak bezvysledně, poněvadž — jak jest protesty dotvrzeno — byly místnosti ty uzavřeny. Odvolatelka ovšem tvrdí, že prý min. nařízení ze dne 30. července 1853 pozbylo platnosti, avšak tvrzení toho ničím nedokazuje. Naproti tomu jest uvést, že dle čl. I. zák. ze dne 9. března 1903, čís. 60 ř. z. a min. nařízení ze dne 4. dubna 1906 čís. 8 ř. zák. pod lit. b) stanovena k protestům směnečným pro neplacení v oba, platebnímu dnu následující dny všední v hlavním městě Praze podle nařízení min. spravedlnosti ze dne 30. července 1853, čís. 153 ř. z. doba od 9 hod. dopol. do 5. hod. odpol. Staly se tedy podle tohoto předpisu protesty v zákonné době a jsou platny. Námitka odvolatelek, že obvyklé úřední hodiny obchodníků v Praze jsou od 8 do 12 a od 14 do 18 hod. jest nerozhodna, neboť jednak nemůže býti protestující zkrácen v době pro

protesty zákonně stanovené, jednak žalovaná strana musila vědět, že sporné směnky jsou splatny dne 20. října 1925 a že lhůta ku presentaci jest ještě dne 22. října volna (čl. 41 sm. ř.). Následkem toho bylo její věci, by po dobu zákonem k presentaci směnek k placení a jich protestu stanovenou byla pohotově a měla místnosti obchodní (čl. 91 sm. ř.) k tomu účeli otevřeny, to tím spíše, když dle výpovědí svědků očekávali, že notář se směnkami přijde.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

V otázce, zda jest pokládati protest mezi 12. a 13. hodinou polední za právně účinný, stačí poukázati ku správným důvodům napadeného rozsudku, které dovoláním nebyly vyvráceny. Rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu vídeňského, jehož se žalované dovolávají, svědčí naopak proti jejich názoru, neboť zásada tam vyslovená mohla by míti platnost jen potud, pokud není zvláštního předpisu, ve kterých hodinách má býti protest učiněn, jako se stalo pro Prahu min. nařízením ze dne 30. července 1853, čís. 153 ř. z., k němuž poukazuje i uvedené rozhodnutí na rozdíl od poměrů vídeňských, kde obdobného ustanovení toho času nebylo a k němuž došlo teprve nařízením ministerským ze dne 16. března 1903, čís. 63 ř. z., tedy po vydání onoho rozhodnutí (ze dne 14. května 1902, čís. 3314).

Čís. 6461.

Vrácení invalidního důchodu, jež prý poškozenec neprávem vybíral, nemaje nároku na důchod pro vyšší svůj příjem z činnosti hospodářsky samostatné, nemůže se erár domáhati pořadem práva.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1926, R II 325/26.)

Žalobu eráru proti válečnému poškození o vrácení neprávem prý vybraného invalidního důchodu 3.672 Kč procesní soud první stolice k návrhu žalovaného rozsudkem pro zmeškání zamítl, ježto žalobce byl zastoupen pouze berním úředníkem, nikoliv finanční prokuraturou nebo advokátem. Rekursní soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. Nejvyšší soud z podnětu dovolacího rekursu zrušil napadené usnesení i rozsudek prvního soudu a řízení mu předcházející a odmítl žalobu pro nepřipustnost pořadu práva.

Důvody:

Ačkoli se nižší soudy zabývaly jen otázkou, zda mohl úředník berního úřadu jako zmocněnec finanční prokuratury zastupovati stát při prvním roku u okresního soudu, nutno se na prvním místě z moci úřadu